

Preventivní a prediktivní faktory u gynekologických malignit

MUDr. Klaudia Grafnetter

Abstrakt dizertační práce

Onkologie poslední léta postupuje mílovými kroky v diagnostice i léčbě. Gynekologické nádory patří k častým malignitám, které jsou diagnostikovány taktéž u žen v mladém věku. Diskutovaným tématem posledních let se stává také tekutá biopsie a její přínos v klinické praxi. Tekutá biopsie se jeví být vhodným ukazatelem prognostickým i prediktivním. Její výhodou je minimální zátěž pro pacienta a lehká dostupnost – získává se z periferní krve. V naší práci jsme analyzovali cirkulující nádorové buňky (CTC).

V naší práci jsme se zaměřili na pacientky s karcinomem hrdla děložního, které podstoupily léčbu radikální radioterapií. Do souboru bylo zařazeno celkem 30 pacientek, všechny podstoupily radioterapii s potenciací chemoterapií a dále byly na naší klinice sledovány. V našem souboru bylo provedeno celkem 167 testů před léčbou, během léčby a dispenzarizace pacientek. Paralelně jsme sledovali také onkomarker SCC. Při sledování pacientek a pravidelných odběrech byly pozorovány změny dynamiky CTC – většina pacientek měla vstupně pozitivní CTC a SCC s poklesem po léčbě, což korelovalo s klinickým obrazem a pozorováním regrese onemocnění. Pacientky, které během sledování neměly progresi onemocnění, měly před zahájením terapie vyšší hladinu CTC. Z našeho souboru mělo progresi onemocnění 10 pacientek. V této skupině pacientek jsme pozorovali zvýšení počtu CTC přibližně 12 týdnů před relapsem onemocnění zachyceným na zobrazovacích metodách. Doplnili jsme také analýzu kvantitativní PCR u CTC před léčbou. Analýza potvrdila zvýšenou expresi SOX2 a POU5F1 ve skupině pacientek s relapsem onemocnění ($p < 0,02$).

CTC se jeví být vhodným pomocným ukazatelem agresivity onemocnění. Jejich monitorování během léčby a sledování pacientek může pomoci odhalit dřívější relaps onemocnění a tím ovlivnit prognózu pacientky. Dalším analyzováním se CTC můžou stát důležitým nástrojem k personalizaci onkologické léčby.